

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 05/02/2009.
SEC(2009) 113 окончателен

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Придружителен документ към

Регламента на Комисията за прилагане на Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на прости телевизионни приставки (ПТП)

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

**{C(2009) 582 окончателен}
{SEC(2009) 114}**

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Придружителен документ към

Регламента на Комисията за прилагане на Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на прости телевизионни приставки (ПТП)

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Обща информация

Директивата за екопроектирането (Директива 2005/32/ЕО) установява рамка за определяне на изискванията за екопроектиране на енергопотребяващи продукти. Тези изисквания имат правна сила (на основание на член 95 от Договора за създаване на ЕО) и на тях трябва да съответстват предлаганите на пазара продукти, с оглед да се подобрят техните екологични показатели, като в същото време се осигури свободното им движение на вътрешния пазар. В съответствие с Рамковата директива, Европейската комисия (със съдействието на Регулаторен комитет) е задължена да предприеме приложни мерки, с които да бъдат зададени изисквания за екопроектиране на тези видове енергопотребяващи продукти, които имат значителен обем на продажбите, значително въздействие върху околната среда и значителен потенциал за подобрене.

В пълно съответствие с така изброените критерии са простите телевизионни приставки (наричани тук ПТП), чието основно предназначение е да преобразуват цифров входен сигнал в аналогов изходен сигнал. При осъществявания понастоящем преход от аналогова към цифрова телевизия, ще е необходимо тези телевизори, които не са приспособени за приемане на цифрови сигнали, да работят съвместно с такива устройства. В периода до 2015 г., когато в ЕС ще бъдат спрени аналоговите телевизионни предавания, продажбите и съответно енергопотреблението на ПТП значително ще се увеличат.

Необходимостта от бързо формулиране на изисквания за минимално енергопотребление на тези устройства бе изтъкната от Европейския парламент¹ и бе подкрепена от представителите на държавите-членки в Консултативния форум.

Подход за формулиране на изисквания за екопроектиране

Подходът за разработването на предлагания регламент относно ПТП и на настоящата оценка на въздействието бе структуриран в следните четири стъпки:

Стъпка 1 — оценка на критериите за въвеждане на приложна мярка за екопроектиране, посочени в член 15, параграф 2, буква а) до буква в) от Директивата за екопроектиране, при отчитане на параметрите за такова проектиране, определени в Приложение I към Директивата за екопроектиране;

Стъпка 2 — разглеждане на въздействието на съответните инициативи на Общността, на пазарните сили, а също и на различията в екологичните показатели на наличните на

¹ Резолюция на Европейския парламент от 31 януари 2008 г. относно План за действие за енергийна ефективност.

пазара устройства с равностойна функционалност, както е посочено в член 15, параграф 2 от Директивата за екопроектиране;

Стъпка 3 — установяване на политически цели, които да са достатъчно амбициозни, на политически варианти за постигането им, както и на ключови елементи от мярката за прилагане на екопроектиране, съгласно изискванията от Приложение VII към Директивата за екопроектиране;

Стъпка 4 — екологична, икономическа и социална оценка на въздействията, при отчитане на критериите за приложните мерки, посочени в член 15, параграф 5 от Директивата за екопроектиране.

Обобщение на резултатите

Стъпка 1

За целите на оценката на критериите за въвеждане на приложни мерки за екопроектиране, посочени в член 15, параграф 2 от Директивата за екопроектиране, Европейската комисия проведе техническо, екологично и икономическо проучване относно ПТП (наречено тук „подготвително проучване“), в съответствие с разпоредбите в член 15, параграф 4, буква а) и Приложения I и II към Директивата за екопроектиране.

Във връзка с критериите, посочени в член 15, параграф 2 от Директивата за екопроектиране, при подготвителното проучване² бяха установени следните резултати по отношение на ПТП в ЕС:

Член 15, параграф 2, буква а)	Годишен обем на продажбите в Общността:	90 милиона устройства през 2010 г. 177 милиона устройства през 2014 г.
Член 15, параграф 2, буква б)	Въздействие върху околната среда — енергопотребление на простите телевизионни приставки (ПТП):	6 TWh през 2010 г. 14 TWh през 2014 г.
Член 15, параграф 2, буква в)	Потенциал за подобрене (при прилагане на съществуваща икономически ефективна технология):	0,5 TWh през 2010 г. 9 TWh през 2014 г.

² "Preparatory studies for Eco-design Requirements of EuPs –Simple Digital TV Converters (Simple Set Top Boxes)", MVV Consulting GmbH, final report of 17 December 2007 („Подготвителни проучвания за изискванията за екопроектиране на EuPs — прости преобразуватели на цифров телевизионен сигнал (прости телевизионни приставки)“, MVV Consulting GmbH, окончателен доклад от 17 декември 2007 г.); тази документация е на разположение на уеб сайта за екопроектиране на Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/ecodesign/eco_design_en.htm

Потенциалът за подобрене се дължи на факта, че съществуващи икономически ефективни технически решения дават възможност за значително намаляване на електропотреблението на тези устройства. Това се съпровожда от липса на корелация между цените на различните ПТП с еднаква функционалност и тяхното енергопотребление.

Сумарният потенциал за енергоспестяване през периода от 2010 г. до 2020 г. надхвърля годишното електропотребление в жилищния сектор на Швеция, следователно има представлява значителна величина.

Стъпка 2

Както е посочено в член 15, параграф 2 и член 15, параграф 4, буква в) от Директивата за екопроектиране, разгледано е свързаното с този въпрос общностно и национално законодателство. Взети са предвид съответните доброволни инициативи на равнище както на Общността, така и на отделните държави-членки, а също така са анализирани и препятствията, които затрудняват пазарното разпространение на технологиите с подобрени екологични показатели и по този начин водят до пазарен неуспех.

На равнището на Общността, в Съвместния изследователски център на Европейската комисия (намиращ се в гр. Испра) е формулиран доброволен Кодекс за поведение (Code of Conduct), в който са зададени критерии за енергийна ефективност на ПТП. Тази инициатива се оказва много полезна за осигуряването на технически данни за ПТП, но има ограничено въздействие на пазара, тъй като малко на брой производители са възприели този доброволен кодекс.

На равнището на държавите-членки, в Обединеното кралство се провежда програма за етикети за съответствие (endorsement label programme), поставяни на ПТП, която се управлява от Тръста за енергоспестяване (the Energy Saving Trust). Въздействието върху пазара на тази доброволна схема за етикетирание бе ограничено, като само малко на брой продукти отговарят на зададените в рамките на схемата критерии.

Регламентът за прилагане на Директива 2005/32/ЕО по отношение на изискванията за екопроектиране във връзка с режимите „в готовност“ и „изключено“ на електрически и електронни домакински и офис уреди, който бе приет през декември 2008 г., ще доведе до осъществяването само на част от потенциала за енергоспестяване на ПТП. Това се дължи на факта, че този регламент с хоризонтално действие се отнася само за електропотреблението на ПТП в режим „в готовност“, а и графикът за влизане в сила на различните изисквания в регламента няма да даде възможност да се оползотвори една значителна част от потенциала за енергоспестяване на ПТП.

Не е отбелязано наличието на други европейски или национални инициативи във връзка с енергопотреблението на ПТП.

Въпреки че сумарното енергопотребление на ПТП в ЕС е значително, на равнището на отделните домакинства тези устройства оказват малко влияние върху енергийните сметки. По тази причина, потребителите съсредоточават вниманието си върху цената на ПТП при покупката им и не вземат под внимание тяхното енергопотребление през цялостния им жизнен цикъл. В резултат на това, производителите нямат стимул да намаляват енергопотреблението на тези устройства, дори и ако това е свързано само с минимални допълнителни разходи (ако има такива) за съответния производител и би могло да доведе до значителни икономии за потребителя и до намаляване на емисиите на CO₂. Допълнителен елемент, водещ до завишено енергопотребление на ПТП, е фактът, че потребителите предпочитат да ги оставят непрекъснато във включено положение, дори и когато телевизионният приемник е изключен.

Заклучение по Стъпка 1 и Стъпка 2

През идните години количеството на продадените ПТП в ЕС и съответното енергопотребление бързо ще нарастват. Съществуващите икономически ефективни решения, които биха дали възможност за намаляване на енергопотреблението на тези устройства, не се прилагат — поради посочения по-горе неуспех на пазара да осигури тяхното въвеждане. Съществуващите инициативи за насърчителна политика ще имат само едно много ограничено въздействие върху екологичните показатели на ПТП. Ако няма съответно действие от страна на Общността, съществува риск бъдещите инициативи на държавите-членки да затруднят свободното движение на тези продукти в рамките на вътрешния пазар на Общността.

Изводът е, че са изпълнени формулираните в член 15, параграф 2 от Директивата за екопроектиране критерии за приложните мерки за екопроектиране, което показва че ПТП трябва да бъдат обхванати от такава мярка, в съответствие с член 15, параграф 1 от Директивата за екопроектиране.

Стъпка 3

В Приложение II на Директивата за екопроектиране е посочено, че степента на амбициозност при подобряването на екологичните показатели на ПТП и, по-специално, на тяхното потребление на ресурси — например на енергия, следва да се определя чрез анализ на най-ниските разходи за потребителя от цялостния жизнен цикъл. Също така, бяха отчетени реперните стойности за най-добри работни показатели, разработени в рамките на предварителното проучване и на обсъжданията със заинтересовани страни по време на срещата на Консултативния форум за екопроектиране³, състояла се на 22 февруари 2008 г. Резултатите са отразени в целите, към чието постигане е насочена приложната мярка.

Целта на предлаганият регламент е да се предизвика трансформация на пазара, необходима за реализиране на потенциала за подобрене. В този контекст, бяха разгледани няколко варианта за политиката, която да се провежда — включително саморегулиране, задължителни обозначаване на етикети на енергийните показатели и задължителни изисквания за минималнодопустими енергийни показатели. Имайки предвид, обаче, предоставения от Законодателя ясен мандат за установяване на изисквания за екопроектиране на битовата електроника, анализът на останалите варианти освен този, предвиждащ мярка за екопроектиране, бе направен само в обема, необходим за обосновка на приемане на законодателен акт, а основното внимание бе насочено към ключовите елементи на предлаганата мярка, при отчитане на резултатите от предварителното проучване и на приноса на заинтересованите страни.

Стъпка 4

Направена бе оценка на предложената приложна мярка. По-специално, бяха анализирани вариантите за насрочване във времето на изискванията за екопроектиране в рамките на няколко етапа, вземайки под внимание критериите, посочени в член 15, параграф 5 от Директивата за екопроектиране, както и последиците за производителите, включително за малките и средните предприятия.

Заклучение по Стъпка 3 и Стъпка 4

³ Консултативният форум представлява балансирана формация на представители на държавите-членки и на засегнатите страни, като например на съответните производители и на неправителствени потребителски и екологични организации, поканени да изразят своите виждания.

Сравнението на варианти за политиката, която да се провежда, както и постъпилата информация от предварителното проучване и консултативния процес показват, че подходящият вариант за осъществяване на потенциала за подобрене на ПТП е приемането на регламент за определяне на изисквания за екопроектиране, отнасящи се за електропотреблението и пестенето на електроенергия при тези устройства. Изискванията на регламента следва да се формулират в рамките на два етапа, които да започват съответно една година и три години след влизането в сила на регламента. Този подход осигурява следните предимства:

- бързо реализиране на потенциалите за намаление по икономически ефективен начин на електропотреблението на ПТП, което ще доведе до значителни икономии на електроенергия и значителни намаления на емисиите на CO₂, като в същото време ще намали разходите за крайните потребители в рамките на цялостния жизнен цикъл на тези устройства;
- намаление на сумарното електропотребление на ПТП в периода до 2020 г. с приблизително 47 TWh в сравнение със сценария на обичайната практика (без предприемане на допълнителни действия), което съответства на икономия на 7,2 милиарда евро и на намаление на емисиите на CO₂ със 17 милиона тона;
- разходите в рамките на цялостния жизнен цикъл на ПТП биха се намалили с приблизително 30%;
- ясна правна рамка, предоставяща равни условия на производителите и даваща възможност за честна конкуренция и свободно движение на продуктите;
- хармонизирани в рамките на Общността изисквания за ПТП, свеждащи до минимум административните натоварвания и разходи за стопанските субекти;
- наличие на преходни периоди, съобразени с циклите за препроектиране, като по този начин се избягват непропорционални тежести за производителите;
- предизвикване на допълнителни енергоспестявания извън Общността, тъй като тези устройства се продават по цял свят и ще бъдат произвеждани по идентични спецификации и за други пазари.

Мониторинг

Мониторингът на въздействията ще се осъществява главно чрез надзор на пазара, провеждан от властите на държавите-членки, чрез който ще се осигури спазване на изискванията. Степента на уместност на обхвата, определенията и концепциите на мярката ще се наблюдава чрез текущия диалог със заинтересованите страни и държавите-членки.